

mavisel yener ile
Masal Atölyesi

MAVİSEL YENER İLE MASAL ATÖLYESİ

© 2018, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

YAZAR: Mavisel Yener

GÖRSELLER: www.shutterstock.com

YAYINA HAZIRLAYAN: Hülya Dayan

TASARIM: Cemil Denizer

SON OKUMA: Yasemin Ertuğrul

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malhköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Kasım 2018 (3000 adet)

ISBN: 978-605-285-151-7

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

mavisel yener ile
Masal Atölyesi

Mavisel Yener

1984'te Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinden mezun oldu. Edebiyatın farklı türlerinde yüzden fazla kitabı var. Hayatını çocuk ve gençlik edebiyatına adanarak nitelikli eserler kazandırmayı hedefledi. Öykü, masal ve şiirleri ilköğretim ders kitaplarında yer aldı. Eserleri, T.C. Kültür Bakanlığı TEDA projesi kapsamında başka dillere de çevrildi, yapıtları dünya çocuklarıyla buluştu. Aldığı ödüllerden bazıları: Tömer Anadili Masal Yarışması Ödülü (1999), Tömer Anadili 2000'e Öyküler Yarışması Ödülü (2000), Bu Yayınevi Çocuk Mizah Öyküleri Ödülü (2001), Samim Kocagöz Öykü Birincilik Ödülü (2002), Ömer Seyfettin Öykü Birincilik Ödülü (2002), Bu Yayınevi Çocuk Romanı Birincilik Ödülü (2002), Tudem Yayınları Çocuk Romanı Birincilik Ödülü (2003), Çocuk Edebiyatçıları Birliği Yılın Çocuk Şiiri Kitabı Ödülü (2004), İşçi Öyküleri Ödülü (2005), 2013'te Kosova'da Yılın Çocuk Yazarı Ödülü, 2017 KYOV Çocuk Edebiyatı Ödülü. Yazar ayrıca Hans Christian Andersen Ödülü'ne Türkiye'nin 2018 yılı adayı olarak gösterilmiştir.

www.maviselyener.com

Tudem Yayınlarından çıkan kitapları:

Şiir Saldım Gökyüzüne (şiir)

Mavisel Yener ile Şiir Atölyesi (şiir)

Mavisel Yener ile Masal Atölyesi (masal)

Haylaz Pati'nin Serüvenleri 1, 2, 3, 4, 5 (öykü)

Mavisel Yener ile Öykü Atölyesi (öykü)

Öğretmen Neden Çıldırdı? (öykü)

Hayaletten Mektuplar (öykü)

Mavi Zamanlar (roman)

Kayıp Kitaplıktaki İskelet 1 (roman - Aytül Akal ile)

Kayıp Kitaplıktaki İskelet 2-Yaşayan Ölüler (roman - Aytül Akal ile)

Kayıp Kitaplıktaki İskelet 3-Fare Sarayı (roman - Aytül Akal ile)

İçindekiler

MASAL NEDİR?	8
NEDEN MASAL OKURUZ?	10
MASALLAR NASIL DOĞMUŞ?	11
MASAL İLE ÖYKÜ ARASINDAKİ FARKLAR	12
MASAL İLE ÖYKÜ ARASINDAKİ ORTAK ÖZELLİKLER	13
MASALLAR HANGİ TÜRLERDEN BESLENİR?	14
YAZARINA GÖRE MASAL TÜRLERİ	16
KAHRAMANLARI VE KONULARINA GÖRE MASAL TÜRLERİ	17
1- HAYVAN MASALLARI	21
2- OLAĞANÜSTÜ VARLIKLARIN MASALLARI	42
Tekerlemeler	43
Deyimler	55
İkilemeler	57
Atasözleri	58
Bilmeceler	60
Kalıp Sözler	62
3- KOMİK MASALLAR	88
4- ZİNCİRLEME MASALLAR	95
MASAL ANLATIRKEN	100
EĞLENCİLİ KARARTMA OYUNU	108

*Masal derleme ustaları
Eflatun Cem Güney, Pertev
Naili Boratav, Tahir Alangu,
Naki Tezel, Oğuz Tansel'e
ve yeryüzüne masallar
bırakan herkese...*

*"Masal dinlememiş çocuklar, büyüyünce kedi resmini
cetvelle çizerler."*

Cemal Süreya

Masal dinlemeyi, okumayı ve yazmayı sever misin?

Evet

Hayır

O halde bu kitap çok işine yarayacak.

MASAL NEDİR?

Olağanüstü kahramanların başlarından geçen olağanüstü olayların, yer ve zaman belirtilmeden anlatıldığı edebiyat türüne "masal" denir.

Masallar halk edebiyatının parçasıdır.

Masallarda olayların hepsi hayalidir.

Kedimiz, kitap boyunca bizimle masal türüne dair bilgiler paylaşacak.

Masal hayal gücünün ürünüdür.

Masallarda yer ve zaman belirsizdir.

Masallar
evrensel
değerleri
anlatır.

İyiler
ödüllendirilir,
kötüler cezasını
bulur.

Bazen
tekerlemeyle başlayıp
tekerlemeyle biter.

Yer ve zaman da
hayalidir, gerçek
değildir.

Masallarda
gerçek hayatta
karşılaşamayacağımız
kahramanlar yer
alabilir.

NEDEN MASAL OKURUZ?

- 1- Hayal gücümüzü beslemek için
- 2- Eğlenmek için
- 3- Yeni masallar anlatabilmek/yazabilmek için

Sen devam eder misin?

- 4-
- 5-
- 6-

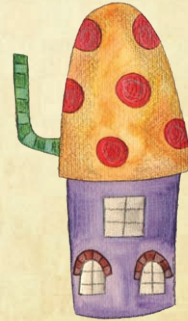

Peki, hayal gücü nedir?

Zihnimizde, özgürce ve sınırsızca tasarlayabileceğimiz düşünceler oluşturma yetisidir. Unutma, hayallerimizdeki hiçbir şey imkânsız değildir!

Hayal gücümüze nasıl destek verebiliriz?

- 1- Araştırma yaparak
- 2- Empati kurarak
- 3- Yolculuk yaparak
- 4-
- 5-
- 6-
- 7-

“Mantık, sizi a noktasından b noktasına götürür.
Hayal gücü ise her yere...”

Albert Einstein

MASALLAR NASIL DOĞMUŞ?

Masallar, geçmişten günümüze kadar gelen kültür hazineleridir. İlk masalı kimin anlattığını bilmiyoruz. İnsanoğlu var olduğundan bu yana masallar anlatılmıştır. Fakat tarihte rastlanan ilk masallar, Milattan Önce Hindistan'da yazılmaya başlanmış Pançatantra masallarıdır. Pançatantra masalları, bir bilgin kralın üç çocuğuna anlattığı masallardan oluşur. Ayrıca Milattan Önce 1. yüzyılda, "Âlimlerin Başı" anlamına gelen "Beydaba" adıyla anılan ve bir Hint filozofu tarafından Sanskrit dilinde kaleme alınmış olan Kelile ve Dimne de ilk masal örneklerindedir.

MASAL İLE ÖYKÜ ARASINDAKİ FARKLAR

TÜR	ZAMAN	YAZAR	YER	KARAKTERLER	TEKERLEME
ÖYKÜ	Belli	Belli	Belli	Gerçek	Yer almaz.
MASAL	Belirsiz	Bazen belli	Hayali	Hayali	Hayvan masallarında yer almaz. Diğer türlerde yer alır.

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanları gökkuşağının renkleriyle boyayabilir misin?

Öyküde gerçek veya gerçek gibi olan olaylar anlatılırken, masalda hayali olaylar anlatılır.

Masalda tekerlemeye yer verilmez ama öyküde verilir.

Masallarda olağanüstü olaylara yer verilmez.

Masallar hayali yerlerde geçer.

Sözlü gelenekten kaynaklanan masalların yazarı bilinmez.

MASAL İLE ÖYKÜ ARASINDAKİ ORTAK ÖZELLİKLER

İkisinde de olay vardır.

İkisinde de giriş, gelişme ve sonuç bölümleri yer alır.

İkisi de çok uzun olmayabilir.

İkisinde de kahramanlar vardır.

İkisi de yazıldığı/söylendiği dönemin özelliklerini taşır.

Bugüne kadar dinlediğin veya dinlemekte olduğun masalları düşün. Nasıl başlıyorlar? Anımsadıklarını paylaşır mısın?

Zamanın birinde...

Çok eski zamanlarda...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MASALLAR HANGİ TÜRLERDEN BESLENİR?

- Bilmecelerden
- Diğer Masallardan
- Mitolojiden
- Halk Hikâyelerinden
- Halk Şiirlerinden
- Efsanelerden
- Deyimlerden
- Atasözlerinden
- Destanlardan

Sen bir masal
kahramanısın.
Resimdeki sandığı açtın
ve şaşkınlıktan dilini
yutacak gibi oldun.
Çünkü içinde bir...

**Haydi, hayal gücünü yanına alıp yaz.
Sandığın içinde ne var?
Kokusu var mı? Ne kadar büyük? Rengi ne?**

Çünkü içinde bir

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

YAZARINA GÖRE MASAL TÜRLERİ

Anonim Masallar

Söyleyeni/anlatanı belli değildir ve toplumun ortak ürünüdür. Sözlü olarak nesilden nesile aktarılır. Bu masallardan günümüze kadar ulaşanlar derlenerek kitaplaştırılmıştır.

Örnek: *Alaaddin'in Sihirli Lambası*

Sanatsal Masallar

Yazarı bellidir. Yazıya geçirilmiş ve kitap olarak yayımlanmıştır.

Örnek: *Sihirli Köpük*
(Eflatun Cem Güney)

KAHRAMANLARI VE KONULARINA GÖRE MASAL TÜRLERİ

Hayvan Masalları

Örnek: *Tilki ile Karga*
(*La Fontaine*)

Olağanüstü Varlıkları Anlatan Masallar

Örnek: *Küçük Deniz Kızı*
(*Hans Christian Andersen*)

Komik Masallar

Örnek: *Kediler*
(*Anonim*)

Zincirleme (Seri) Masallar

Örnek: *Binbir Gece Masalları*
(*Anonim*)

Birazdan Masalyus ile tanışacaksın. Masalyus kim diye merak ediyorsan sayfayı hemen çevirebilirsin.

Masalyus

Bu kitapta, masal rehberimiz Masalyus farklı amaçlar için bizimle birlikte olacak.

- ✦ Kendi masalını yazmak için
- ✦ Masal değerlendirmesi yapmak için
- ✦ Masal türü hakkında bilgi edinirken sana yardımcı olmak için

